

AVIZ

referitor la proiectul de Lege pentru ratificarea Protocolului adițional din 26 martie 1998 la Convenția privind regimul navigației pe Dunăre din 18 august 1948 și a Protocolului de semnătură la Protocolul adițional din 26 martie 1998 la Convenția privind regimul navigației pe Dunăre din 18 august 1948, semnate la Budapesta, la 26 martie 1998

Analizând proiectul de Lege pentru ratificarea Protocolului adițional din 26 martie 1998 la Convenția privind regimul navigației pe Dunăre din 18 august 1948 și a Protocolului de semnătură la Protocolul adițional din 26 martie 1998 la Convenția privind regimul navigației pe Dunăre din 18 august 1948, semnate la Budapesta, la 26 martie 1998, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.77 din 11.05.1999,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri :

I. Cu privire la proiectul de lege

Denumirea Protocolului Adițional nu este redată exact în titlul proiectului de lege și nici în textul articolului unic. Întrucât legea de ratificare trebuie să indice riguros titlul documentului supus ratificării, urmează să se facă corectura necesară, atât în titlu cât și în articolul unic.

Pe de altă parte, pentru a evita repetările în ceea ce privește data la care au fost semnate cele două Protocoale, urmează ca textul să fie reformulat astfel:

"Lege pentru ratificarea Protocolului Adicional la Convenția privind regimul navigației pe Dunăre din 18 august 1948 și a Protocolului de Semnătură la Protocolul Adicional la Convenția privind regimul navigației pe Dunăre din 18 august 1948, semnate la Budapesta, la 16 martie 1998".

Aceeași formulare urmează să fie folosită și în articolul unic.

II. Cu privire la textul Protocolului Adicional

a) Deoarece Protocolul modifică unele articole din Convenția privind regimul navigației pe Dunăre, el ar fi trebuit să fie intitulat ca atare ("Protocol Adicional privind modificarea ..."). Evitarea cuvântului "modificare" în art.2, 3, 4 și 6 nu se justifică, mai ales că este folosit în art.5.

b) Denumirea Convenției privind regimul navigației pe Dunăre este redată în mod diferit în preambulul Memorandumului față de titlul și articolele acestuia. Inadvertența există și în textul original, în limba franceză. Această observație este valabilă și pentru Protocolul de Semnătură.

Totodată, menționăm că titlul exact al Convenției, ratificată de România prin Decretul nr.298/30 octombrie 1948, publicat în Monitorul Oficial nr.253/30 octombrie 1948, este următorul: **"Convenție despre regimul navigației pe Dunăre, semnată la Belgrad la 18 august 1948 împreună cu cele două anexe și Protocolul Adicional"**.

c) Afirmatia din Preambul că Părțile Contractante sunt "animate de dorința de a permite tuturor statelor dunărene să participe", nu este într-un tot exactă, deoarece Federația Rusă nu este riverană la Dunăre. Noțiunea de "stat dunărean" sau "țară dunăreană" definită în art.44 din Convenție, "desemnează un stat al cărui teritoriu cuprinde cel puțin un mal al Dunării".

d) Expresia "asimilată" din art.1 nu este cea mai potrivită, ținând seama că este imposibil să se pretindă că Republica Federală Germania ar fi putut avea, din 1948 și până în prezent, același statut pe care l-au avut celelalte părți la Convenție. Considerăm că trebuia găsită o altă formulă care să arate că, în urma acestui Protocol, Republica Federală Germania participă la Convenție în condiții de egalitate cu toate celelalte state.

e) La art.1 alin.2, formularea este confuză, deoarece nu pot fi considerate state semnatare noile state. În realitate, s-a dorit să se spună că "Sunt considerate părți la Convenție, statele semnatare, precum și succesoarele lor".

f) În art.3, se face o modificare prin care se legitimează participarea Federației Ruse, care însă a încetat să mai fie un stat riveran la Dunăre. Deoarece la baza Convenției a stat și continuă să rămână (nefăcându-se modificări în această privință), principiul că Părți Contractante sunt numai statele dunărene, așa cum au fost definite acestea în art.44 din Convenție, textul respectiv reprezintă nu numai o îndepărtare de la prevederile Convenției, ci și o încălcare a principiului de bază al acesteia.

g) Prin înscrierea, în art.6 a principiului unanimității Părților Contractante, principiu necesar pentru a se putea aduce amendamente la Convenție, se ajunge la situația paradoxală, ca un stat care nu este riveran la Dunăre să decidă asupra regimului de navigație pe fluviu. Or, o asemenea prevedere este în dauna intereselor României.

Menționăm faptul că Protocolul în discuție, inclusiv modificările, a intrat în vigoare, prin simpla acceptare a lui de către opt state participante la Convenție. Acceptarea unor asemenea reglementări, printr-o prevedere derutantă, de către țara noastră, nu ține seama de interesele naționale ale României.

h) Pentru ca ultima parte a art.4 să corespundă textului original, ea ar trebui reformulată după cum urmează: "aceste cheltuieli vor fi acoperite prin contribuții anuale vărsate de fiecare Parte Contractantă, în sumă egală pentru fiecare din acest Părți".

i) Întrucât mențiunea din clauza finală privind semnarea Protocolului de către "ambasadorul României la Budapesta" lipsește din textul original (în limba franceză), se impune eliminarea acesteia.

III. Cu privire la textul Protocolului de Semnătură, considerăm că acest document nu trebuie supus ratificării și, ca atare, urmează să fie scos din Legea de ratificare pentru următoarele motive:

1. Protocolul de Semnătură conține declarația făcută, cu prilejul semnării Protocolului Adițional, de către reprezentantul Republicii Federale Germania. Se menționează că plenipotențiarilor statelor participante "au luat notă de următoarea declarație a Republicii Federale Germania".

În practica Dreptului Internațional (Dreptul Diplomatic), a lua notă ("prendre note", în limba franceză, sau "take note of", în limba engleză) înseamnă că un stat se va servi, dacă va fi nevoie, de o declarație făcută de cealaltă parte, fără a admite însă că este legată în vreun fel prin această declarație.

În această situație, statele ai căror reprezentanți au luat notă de declarația Republicii Federale Germania nu s-au angajat în nici un fel

față de poziția declarată de aceasta. Întrucât prin declarația făcută, Republica Federală Germania și-a limitat angajamentele care decurg din participarea sa la Convenția Dunării ori și-a precizat poziția față de alte state, nu rezultă cum ar putea România să se prevaleze de o asemenea declarație.

În esență, nu este vorba de un tratat internațional și nu este cazul ca România să-și exprime consimțământul de a fi legată printr-un tratat care nici nu există. Pur și simplu, s-a luat la cunoștință despre poziția pe care un stat a declarat-o, fără a fi nevoie ca ea să fie aprobată sau confirmată, altfel decât prin Protocolul de Semnătură.

De altfel, documentul în cauză nici nu conține vreo clauză prin care să se ceară Părților să adopte o poziție față de el ori o procedură de intrare a lui în vigoare și, cu atât mai puțin, să-l ratifice, așa cum se prevede în Protocolul adițional.

În aceste condiții, nu este cazul să se prezinte Parlamentului Protocolul de Semnătură pentru a-l ratifica prin lege.

Drept urmare, așa cum am propus anterior, din proiectul de lege urmează să fie eliminată referirea la Protocolul de Semnătură.

PREȘEDINTE

Valer Dorneanu
Valer DORNEANU

București

Nr. 493/20.05.1999